

Irán k vyšetrovaniu pádu lietadla prizval expertov z USA i ďalších krajín

- CZ24 News | 10. ledna 2020

IRÁN: Irán povolí expertom z americkej spoločnosti Boeing, ako aj expertom z Ukrajiny, Spojených štátov, Francúzska i Kanady, aby s ním spolupracovali pri vyšetrovaní stredajšieho pádu ukrajinského dopravného lietadla. Oznámil to šéf iránskeho úradu pre civilné letectvo Alí Ábedzáde, ktorého v piatok citovala agentúra DPA.

Ábedzáde v iránskej televízii povedal, že Teherán už v tejto veci upovedomil americký Národný úrad pre bezpečnosť dopravy (NTSB), pričom ten už určil experta, ktorý ho bude pri vyšetrovaní zastupovať.

Samotný NTSB vzápätí v piatok na Twitteri potvrdil, že od iránskeho úradu pre civilné letectvo dostal „oficiálne oznámenie“ o havárii a uviedol, že sa na vyšetrovaní zúčastní prostredníctvom svojho „akreditovaného zástupcu“, ktorého na túto úlohu vybral.

„NTSB naďalej v súvislosti s haváriou monitoruje situáciu a posudzuje mieru svojej účasti pri vyšetrovaní. Rovnako ako pri akomkoľvek inom vyšetrovaní, na ktorom sa NTSB zúčastňuje, nebude ani (v tomto prípade) špekulovať o príčinách pádu,“ uviedol NTSB vo zverejnenom vyhlásení, z ktorého citovala agentúra AFP.

Vyšetrovanie pádu lietadla má viesť práve iránsky úrad pre civilné letectvo, píše agentúra DPA. Dodáva, že iránske ministerstvo zahraničných vecí medzičasom potvrdilo aj účasť expertov zo spoločnosti Boeing.

Francúzsko ponúka technickú pomoc pri vyšetrovaní havárie ukrajinského lietadla, ktoré sa zrútilo v stredu ráno blízko iránskeho hlavného mesta Teherán. Povedal to francúzsky minister zahraničných vecí Jean-Yves Le Drian, ktorého citovala tlačová agentúra DPA.

„Francúzsko je pripravené prispieť k potrebnému odbornému posúdeniu,“ uviedol minister pre rozhlasovú stanicu RTL. Dodal, že musí vyjsť najavo pravda, pričom je potrebné zachovať úplnú transparentnosť.

K možným príčinám zrútenia lietadla sa Le Drian nevyjadril.

Švédsko, ktorého občania sú medzi obeťami havárie, medzitým vyjadrilo takisto záujem zapojiť sa do vyšetrovania. Švédsky premiér Stefan Löfven sa vo štvrtkovom večernom telefonáte zhodol s kanadským premiérom Justinom Trudeauom na tom, že správy o údajnom zostrelení lietadla iránskou protivzdušnou obranou zdôraznili nutnosť „plynulého, úplného a transparentného“ vyšetrovania tejto udalosti, uviedla Löfvenova kancelária v piatkovom vyjadrení pre DPA.

Zelenskyj žiada dôkazy o zostrelenie ukrajinského lietadla v Iráne

Verzia o zostrelení ukrajinského dopravného lietadla iránskou raketou nie je vylúčená, ale zatiaľ nie je ani potvrdená, uviedol ukrajinský prezident Volodymyr Zelenskyj a vyzval západné štáty na predloženie dôkazov. Teherán tvrdenia niektorých západných štátov, že lietadlo pravdepodobne

zasiahla iránska raketa, popiera.

„Verzia o zásahu lietadla raketou nie je vylúčená, ale nie je ani potvrdená,“ napísal Zelenskyj na sociálnej sieti a vyzval Spojené štáty, Kanadu a Britániu, aby predložili komisii pre vyšetrovanie príčin katastrofy boeingu ukrajinských aeroliniiek UIA v Iráne dôkazy. Zelenskyj tiež uviedol, že o vyšetrovaní nešťastia bude dnes hovoriť so šéfom americkej diplomacie Mikom Pompeom.

„Naším cieľom je zistiť pravdu. Považujeme to za povinnosť celého medzinárodného spoločenstva voči pozostalým a pamiatke obetí. Hodnota ľudského života stojí nad akýmkoľvek politickými motívami,“ zdôraznil prezident.

O tom, že ukrajinské lietadlo, možno omylom, zostrelili Iránci, hovoril vo štvrtok s odvolaním sa na informácie tajných služieb kanadský premiér Justin Trudeau, ktorého krajina v troskách lietadla prišla o 63 občanov. O tejto možnej príčine katastrofy boeingu sa ešte skôr zmienili americké médiá a prezident Donald Trump neurčito povedal, že pád lietadla mohol spôsobiť niečí omyl. O variante zostrelenia ukrajinského lietadla sa zmienil aj britský premiér Boris Johnson a šéf austrálskej vlády Scott Morrison.

Ak by USA alebo Kanada predložili nezvratné dôkazy o tom, že lietadlo zostrelil Irán, aj keď neúmyselne, mohlo by to mať dramatický vplyv na verejnú mienku v Iráne, upozornila agentúra AP. Dodala, že po Solejmáního smrti sa iránska verejnosť zomkla okolo vedenia krajiny. Ale prípadné zverejnenie dôkazov o zodpovednosti Teheránu za smrť 176 ľudí, hlavne Iráncov a Kanadanov s dvojitém, teda aj iránskym občianstvom, by mohlo rýchlo znovu otvoriť trhliny. Verejnosť nie je doposiaľ vyrovnaná so zákrokom vlády proti rozsiahlym protestom z konca minulého roka, vyvolaných zhoršujúcou sa ekonomickou situáciou. O život vtedy prišli stovky demonštrantov.

Ukrajinské dopravné lietadlo typu Boeing 737 sa zrútilo v stredu krátko po štarte z medzinárodného letiska v iránskom hlavnom meste Teherán, pričom jeho destináciou bol Kyjev. Pri havárii zahynulo všetkých 176 osôb na palube. Medzi obeťami je 82 Iráncov, 63 Kanadanov, 11 Ukrajincov (vrátane 9 členov posádky), desať Švédov, štyria Afganci, traja Nemci a traja Briti.

K pádu lietadla došlo v stredu nadržanom, len niekoľko hodín po tom, ako Irán spustil raketový útok na iracké základne, kde sa nachádzajú americké sily – ako reakciu na cielené zabitie iránskeho vojenského veliteľa Káséma Solejmáního z 3. januára americkým bezpilotným lietadlom.